

§ 126

Dnr 2026/00343

Remiss bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser S2026/01304

Kommunstyrelsens beslut

Remissvaret godkänns och översänds till Socialdepartementet.

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har skickat ut remiss rörande promemorian Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser. Remissvar ska vara inlämnat senast 17 oktober.

I promemorian föreslås en ny lag för behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den föreslagna lagen ger Försäkringskassan möjlighet att behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den ger också möjlighet till elektroniskt utlämnande av uppgifterna, exempelvis genom direktåtkomst, till Arbetsförmedlingen samt kommuner och regioner som är medlemmar i samordningsförbund. Samordningsförbunden föreslås få underlag från Försäkringskassan för uppföljning av de rehabiliteringsinsatser som de finansierar utan att personuppgifter hanteras.

Vidare föreslås bestämmelser om uppgiftsskyldighet och sekretess för samverkan mellan de samverkande parterna – Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner – samt samordningsförbund. Dessutom föreslås bestämmelser som syftar till att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den nya lagen och övriga författningsändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

Promemorian har behandlats i kommunstyrelseförvaltningen och avstämning har gjorts med Västerbergslagens Samordningsförbund inför utarbetandet av förslag till remissvar.

Remissvar

Smedjebackens kommun framför följande rörande förslagen i promemorian Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser.

Kommunen ser ett värde i att förbättra möjligheterna att följa upp de insatser som finansieras genom samordningsförbunden. En väl fungerande uppföljning är viktig för att bedöma resultat, utveckla verksamheten och säkerställa att gemensamma offentliga resurser används på ett ändamålsenligt sätt.

Smedjebackens kommun har mycket goda erfarenheter av Västerbergslagens samordningsförbund, Finsam. Förbundet är en viktig arena för samverkan mellan kommunerna, Region Dalarna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Samverkan skapar goda förutsättningar för att ge stöd till personer som har behov av insatser från flera olika aktörer. Exempelvis så bidrar Finsam Västerbergslagen till att utveckla gemensamma arbetssätt och skapa ett tydligt mervärde, både för den enskilde och för de samverkande organisationerna. Det är därför positivt att förutsättningarna för en mer systematisk och sammanhållen uppföljning föreslås stärkas.

Smedjebackens kommun bedömer samtidigt att förslaget innehåller frågor som behöver hanteras med stor omsorg. Det gäller framför allt behandlingen av personuppgifter. De personer som deltar i Finsam-insatser befinner sig inte sällan i en utsatt livssituation, och de uppgifter som behandlas kan vara känsliga. Det är därför viktigt att endast uppgifter som är nödvändiga för uppföljning samlas in och att ändamålet med behandlingen är tydligt avgränsat. Den sekretess som råder hos kommunen för att skydda enskilda individer behöver överföras till den mottagande myndigheten.

Kommunen ser positivt på att Försäkringskassan föreslås få ett tydligt personuppgiftsansvar för den centrala uppföljningen och att samordningsförbunden ska kunna få relevant uppföljningsunderlag utan att själva behöva hantera personuppgifter. En sådan ordning kan bidra till en tydligare ansvarsfördelning och minska onödig spridning av känsliga uppgifter.

Samtidigt innebär en mer omfattande nationell behandling av personuppgifter att höga krav måste ställas på informationssäkerhet, behörighetsstyrning, sekretess och lagringsbegränsning. Det är också viktigt att den enskilde får tydlig information om hur uppgifterna används och vilka rättigheter som gäller.

För kommunernas del är det angeläget att den föreslagna uppgiftsskyldigheten blir tydligt avgränsad. Det bör framgå klart vilka uppgifter som ska lämnas, i vilken form och med vilken regelbundenhet. Kommunen vill särskilt framhålla vikten av att den administrativa belastningen hålls på en rimlig nivå och att nya krav inte leder till onödig dubbelregistrering, parallella system eller omfattande manuella rutiner.

Det är viktigt att den nationella uppföljningen utformas så att den inte hämmar den lokala flexibilitet som är en av styrkorna i Finsam-samverkan. Olika samordningsförbund verkar under skilda lokala förutsättningar och kan därför behöva utveckla olika typer av insatser. Uppföljningen bör därför ge jämförbar kunskap utan att styra verksamheten mot en alltför ensidig standardisering eller mot sådant som är enkelt att mäta men inte alltid bäst speglar insatsernas faktiska värde.

Smedjebackens kommun efterfrågar därför tydlig nationell vägledning inför genomförandet, både kring personuppgiftshanteringen och kring kommunernas praktiska uppgiftslämnande. En nära dialog med kommuner, regioner och samordningsförbund är viktig för att säkerställa att regelverket blir rättssäkert, proportionerligt och praktiskt genomförbart.

Smedjebackens kommun noterar att promemorian bedömer att den ökade uppgiftsbördan för kommunerna är marginell och att någon kompensation enligt den kommunala finansieringsprincipen inte föreslås. Även om den ökade kostnaden bedöms som marginell enligt promemorian innebär förslaget nya krav på registrering, informationssäkerhet, rutiner och systemanpassningar och därmed ökar faktisk administrationen lokalt och innebär merkostnader. Smedjebackens kommun vill därför framhålla att det är viktigt att kommuner erhåller ekonomisk kompensation utifrån finansieringsmodellen för de nya uppgifterna, även Finsamförbunden bör ekonomiskt kompenseras, så att inte utrymmet för insatserna minskar.

Smedjebackens kommun vill avslutningsvis framföra att det är angeläget att förändringen inte leder till ökad byråkrati och högre administrativa bördor lokalt. Ett starkt integritetsskydd, tydliga och proportionerliga krav är centralt samt att det behöver vara ett uppföljningssystem som värnar den lokala samverkansmodellens flexibilitet och dessutom ger ekonomisk kompensation för den merkostnad förslaget innebär.

Beslutsunderlag

Kommunchefens tjänsteskrivelse

Promemorian Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser
S2026/01304 inkl. remissmissiv

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-08-22 § 117